

«چهارمین برنامه ملی توسعه آمار

کشور ۱۴۰۶-۱۴۰۲»

(NSDS)

با رویکرد روزآمدسازی نظام آماری کشور با

تاکید بر اجرای «سرشماری عمومی نفوس و

مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵»

مقدمه:

نظام آماری برای اولین بار به طور مستقیم از سال ۱۳۸۳ و همزمان با تنظیم لایحه برنامه چهارم توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به متن قانون برنامه‌های توسعه کشور راه یافت و ماده ۵۶ قانون برنامه چهارم توسعه، مختص نظام آماری کشور مورد تصویب قرار گرفت. در راستای اجرای این ماده، تهیه و تدوین **اولین برنامه ملی آمار (۱۳۸۸-۱۳۸۴)** در دستور کار دولت قرار گرفت. با تصویب برنامه ملی آمار در شورای عالی آمار و عملیاتی شدن احکام اجرایی برنامه مذکور، اقدامات مطلوبی در ساماندهی نظام آماری کشور صورت پذیرفت و نقش بی‌بدیل آمار با کیفیت در تهیه و ارزیابی برنامه‌های توسعه کشور آشکارتر شد تا جایی که با همت و تلاش همه دست‌اندرکاران نظام آماری کشور و به‌ویژه مرکز آمار ایران، حرکت ارزشمند گذشته استمرار یافت و جایگاه نظام آماری کشور در برنامه‌های توسعه پنج ساله تثبیت و بیش‌تر از قبل تقویت شد

به‌گونه‌ای که محاسبه بسیاری از شاخص‌های کلان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور از جمله شاخص‌های ارزیابی برنامه پنجم توسعه به آن سپرده شد و مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی در نظام آماری کشور تعیین گردید.

دومین برنامه ملی آمار (۱۳۹۴-۱۳۹۰)، پس از ابلاغ سند چشم‌انداز بیست ساله کشور، در اجرای بند «ب» ماده ۵۴، قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران تهیه شد تا بسترهای لازم را برای ارتقای وضعیت نظام آماری کشور در سطوح ملی و بین‌المللی فراهم آورد. همچنین با اجرای کامل و دقیق این برنامه، انتظار می‌رفت ضمن رفع مشکلات و موانع گذشته، آمارهای مورد نیاز برنامه‌ریزان و تصمیم‌سازان کشور برای تهیه و ارزیابی برنامه‌های توسعه نیز با کیفیت مطلوب تولید شود. علی‌رغم دستیابی به برخی توفیقات و دستاوردها، بخش مهمی از اهداف اولین و دومین برنامه ملی آمار کشور به دلیل مواجهه با مشکلات ساختاری، کمبود اعتبارات و ضعف در ایجاد هماهنگی‌های لازم تحقق نیافتند.

سومین برنامه ملی آمار (۱۴۰۰-۱۳۹۶)، با رویکرد نهادسازی تحول بنیادین در نظام ملی آمار ایران تهیه شد. در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی آمار در ۲۸ آبان‌ماه ۱۳۹۶، با تصویب سومین برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶) «تولید و انتشار آمارهای رسمی مورد نیاز

ذی‌نفعان داخلی و بین‌المللی با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و به‌کارگیری فناوری‌ها و روش‌های روزآمد به‌ویژه ثبتی‌مبنا» به‌عنوان مأموریت نظام آماری کشور مصوب و «کاهش تدریجی آمارگیری‌های سنتی و جایگزینی آن با آمارهای ثبتی‌مبنا» به‌عنوان یکی از راهبردهای کلان نظام آماری تعیین گردید. از این‌رو، انجام روش‌های ثبتی‌مبنا در راستای این راهبرد کلان در دستور کار مرکز آمار ایران قرار گرفت تا به‌عنوان یکی از دستاوردهای نظام جامع آمارهای ثبتی، فرصتی برای بهره‌وری بیشتر از آمارهای ثبتی و فعالیت‌های پیش رو فراهم آورد و مقدمات دریافت مصوبه از هیئت محترم وزیران در اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی‌مبنا ۱۴۰۵ فراهم شد.

با توجه به شرایط موجود کشور، مرکز آمار ایران در صدد برآمد تا با رویکرد جدید، اقدام به روزآمدسازی و بهبود روش‌های سرشماری‌ها و طرح‌های آماری نماید و در پی اقدامات و پیگیری‌های جدی مرکز آمار ایران، هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۲/۲۴ در اجرای ماده ۱۰ احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و در راستای نوسازی نظام آماری و با هدف افزایش سرعت، کاهش هزینه اجرا و کاهش بار پاسخگویی، با تشکیل ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی‌مبنا با حضور وزرای وزارتخانه‌های مرتبط موافقت کرد و اجرای سرشماری عمومی

نفوس و مسکن ثبتی مبنا در سال ۱۴۰۵ تصویب شد (تصویب‌نامه هیئت وزیران با شماره ۲۱۲۴۷/ت/۵۷۵۱۵ هـ_مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۰۳). بسترسازی حقوقی و قانونی اخذ این تصویب‌نامه نیز از سال ۹۶ با ابلاغ دو بخشنامه توسط اعضای محترم هیئت دولت فراهم شده بود، لذا در جهت تقویت مشارکت همه جانبه دستگاه‌های اجرایی، در این تصویب‌نامه، مرکز آمار ایران مکلف شد تا نسبت به تشکیل این ستاد به ریاست رئیس سازمان برنامه و بودجه و عضویت دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، اقدام و سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۴۰۵ را با رویکرد ثبتی مبنا و پس از آن در دوره‌های زمانی معین اجرایی نماید و تمام وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی مکلفند ضمن همکاری کامل با مرکز آمار ایران، هر نوع ریزداده و اطلاعات آماری مورد نیاز را در چارچوب قانون مرکز آمار ایران، بدون مطالبه در اختیار آن مرکز قرار دهند.

موضوع تدوین چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۶-۱۴۰۲) با رویکرد روزآمد سازی نظام آماری کشور با تاکید بر اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ توسط مرکز آمار ایران و با همکاری دستگاه‌های اجرایی، در جلسه شماره ۶۱ شورای عالی آمار مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۳۰ تصویب شد.

در گام بعدی با تشکیل کارگروه‌های تخصصی در مرکز آمار ایران و با مشارکت دستگاه‌های اجرایی و در نظر گرفتن موضوعات کلیدی برنامه

هفتم توسعه شامل ۱. ثبات اقتصادی و کنترل تورم با تاکید بر اصلاحات ساختاری بودجه، اصلاح نظام بانکی، بهبود فضای کسب و کار ۲. رشد اقتصادی عدالت محور با رویکرد ارتقای بهره‌وری با تاکید بر انرژی، زنجیره ارزش صنایع معدنی و پتروشیمی، مسکن، اقتصاد دریامحور، اقتصاد دیجیتال، قطب‌های منطقه‌ای تولید و تجارت و ترانزیتی ۳. امنیت غذایی ۴. صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی ۵. حکمرانی یکپارچه منابع و مصارف آب، به تدوین چهارمین برنامه ملی آمار پرداخته شد.

در چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور، عملکرد نظام آماری کشور طی سال‌های اجرای سومین برنامه ملی آمار (۱۳۹۶-۱۴۰۰)، نقاط قوت و ضعف، و همچنین تهدیدها و فرصت‌های پیش روی آن مورد بررسی و ارزیابی دقیق قرار گرفت و چشم‌انداز و مأموریت نظام آماری و اهداف چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۴۰۶-۱۴۰۲) تعیین شد و به منظور اجرایی شدن این راهبردها، چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور در محورهای «اصلاح قوانین، مقررات و تشکیلات نظام آماری»، «تولید آمار و استقرار نظام آمارهای ثبتي مبنا»، «محاسبات ملی و شاخص‌های کلان»، «فناوری اطلاعات»، «پژوهش و آموزش آمار»، «مدیریت کیفیت آمار» و «ارتقای سواد و فرهنگ آماری، تقویت اعتماد عمومی به آمارهای رسمی و گسترش تعاملات ملی و بین‌المللی در حوزه آمار» با همکاری دستگاه‌های اجرایی کشور تدوین و ارائه شده است.

«چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور ۱۴۰۶-۱۴۰۲»

با رویکرد روزآمدسازی نظام آماری کشور و تاکید بر اجرای

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵

ماده (۱) - تعاریف و مفاهیم

به منظور برداشت یکسان از واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور، تعاریف و مفاهیم برخی واژه‌های کلیدی در زیر ارائه می‌شود:

برنامه ملی آمار:

در این برنامه منظور برنامه ملی توسعه آمار کشور است.

نظام ملی آمار ایران:

نظامی متشکل از دستگاه‌های اجرایی کشور با راهبری شورای عالی آمار و مرجعیت مرکز آمار ایران است که تولید، اطلاع‌رسانی و توسعه آمارهای رسمی کشور را با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و در چارچوب قوانین و مقررات کشور بر عهده دارد.

نظام آماری:

در این برنامه منظور نظام ملی آمار ایران است.

آمار رسمی:

آماري است که عنوان آن در «فهرست آمارهای رسمی ایران» قرار گرفته و دارای ویژگی‌های زیر باشد:

۱. مورد نیاز تصمیم‌گیری‌های ملی و حاکمیتی کشور باشد.
۲. توسط یک دستگاه اجرایی متولی، تولید می‌شود.
۳. توسط دستگاه اجرایی متولی اطلاع‌رسانی می‌شود.
۴. در تولید آن از تعاریف، مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها، چارچوب‌ها و روش‌های استاندارد مورد تأیید مرکز آمار ایران استفاده شده باشد.
۵. با «اصول بنیادین آمارهای رسمی» مطابقت داشته باشد.

۶. به عنوان آمار محرمانه کشور توسط مرجع ذیصلاح تعیین نشده باشد.

فهرست آمارهای رسمی ایران:

فهرستی است حاوی عناوین و مشخصات شناسنامه‌ای آمارهای رسمی ایران که توسط مرکز آمار ایران، تهیه و بازنگری می‌شود و به تصویب شورای عالی آمار می‌رسد.

مرجع رسمی نظام ملی آمار ایران:

نهادی حاکمیتی، بی‌طرف و حرفه‌ای است که به تهیه، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی کشور می‌پردازد. این مرجع مسئولیت یکپارچه‌سازی، ساماندهی و ظرفیت‌سازی در "نظام ملی آمار ایران" را بر عهده دارد و آمار مورد تأیید این مرجع به عنوان آمار رسمی کشور منتشر می‌شود.

دستگاه اجرایی:

همه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و همه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران،

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.^۱

داده:

واقعیتی است که نتیجه آن معمولاً به صورت کمی (عددی) قابل ارائه می‌باشد.

ریز داده:

اطلاعات مربوط به خصوصیات یک واحد آماری یا شیء است.

داده و اطلاع آماری:

هرگونه محصول نظام آماری شامل ریزداده، فراداده، جدول، نمودار، گزارش، تحلیل، تعاریف و مفاهیم، نقشه آماری و ... است.

ثبت:

مجموعه منظمی از داده‌های در سطح واحد که به نحوی سازمان‌دهی شده‌اند تا به‌روزرسانی امکان‌پذیر باشد. منظور از به‌روزرسانی، پردازش اطلاعات قابل شناسایی با هدف ایجاد، به‌هنگام‌سازی، اصلاح یا توسعه

^۱. ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری

ثبت است؛ یعنی دنبال کردن هر تغییر در داده‌هایی که واحدها و ویژگی‌های آن‌ها را توصیف می‌کند.

ثبت آماری:

ثبتي است که برای اهداف آماری پردازش شده و می‌تواند مبتنی بر یک یا چند ثبت اداری باشد. ثبت آماری به عنوان ثبت ثانویه نیز شناخته می‌شود.

ثبت اداری:

ثبتي است که در یک سیستم اطلاعاتی اداری کاربرد دارد. در این سیستم از داده‌ها برای تولید کالاها و خدمات در سازمان‌ها یا شرکت‌های خصوصی یا دولتی استفاده می‌شود.

آمار ثبتی مبنا:

آماري که صرفاً با استفاده از داده‌های ثبتی تولید می‌شود. ممکن است از داده‌های سایر منابع (آمارگیری‌های نمونه‌ای) برای جانشینی، انطباق مدل‌ها با استاندارد یا ارزیابی کیفیت به طور غیرمستقیم استفاده شود.

سرشماری ثبتی مبنا:

سرشماری است که تمام داده‌های آن از ثبت‌های اداری جمع‌آوری می‌شوند.

شناسه یکتای کسب و کار (BIN):

کد یا یک رشته عددی شناسایی است که توسط مرجع قانونی به طور منحصر به فرد به یک کسب و کار با هویت قانونی یا عرفی مشخص، تخصیص داده می شود. این شناسه از بدو شکل گیری هویت قانونی یا عرفی کسب و کار تا زمان از بین رفتن آن، تغییر نخواهد کرد و بعد از بین رفتن کسب و کار به کسب و کار دیگری اختصاص داده نمی شود.

روزآمدسازی نظام آماری:

شامل بروزرسانی قوانین و مقررات موضوعه حاکم بر عرصه و تشکیلات اداری، فرآیندهای تولید و فعالیت های مرتبط با تولید و انتشار آمار رسمی در کشور است.

آمارگیری:

فعالیت نظام مند گردآوری یا دستیابی به ویژگی هایی از جامعه هدف در یک مقطع زمانی مشخص است که به سه روش عمده سرشماری، آمارگیری نمونه ای و آمارگیری ثبتی مبنا انجام می شود.

چارچوب آمارگیری:

فهرست، نقشه یا هر مشخصه ای مرتبط با "کل" جامعه آمارگیری است که برای دستیابی به واحدهای آن جامعه مورد استفاده قرار می گیرد.

جامعه هدف (جامعه آماری):

جامعه‌ای است که در یک آمارگیری، مطالعه و کسب اطلاعات در مورد حداقل یکی از مشخصه‌های آن، مد نظر است.

واحد آماری:

به هر یک از اعضای جامعه هدف، واحد آماری گویند.

حساب‌های اقماری:

حساب‌هایی که چارچوب آن با حساب‌های ملی مرتبط بوده و امکان تمرکز در زمینه یا جنبه خاصی از زندگی اقتصادی و اجتماعی در رابطه با حساب‌های ملی را فراهم می‌کند. نمونه‌های رایج آن حساب‌های اقماری سلامت، گردشگری، محیط زیست، تعاون و ... است.

ماده (۲) - چشم‌انداز و مأموریت نظام آماری

چشم‌انداز نظام آماری:

نظامی یکپارچه، پاسخگو، مورد اعتماد عموم مردم و متخصصان، تامین‌کننده آمارهای رسمی با کیفیت و پیشرو در آسیا

ماموریت نظام آماری:

تولید و انتشار آمارهای رسمی مورد نیاز ذی‌نفعان داخلی و بین‌المللی با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و به‌کارگیری فناوری‌ها و روش‌های روزآمد به‌ویژه ثبتی‌مبنا

ماده (۳) - اهداف و راهبردهای کلان نظام آماری

اهداف کلان نظام آماری

۱. یکپارچه‌سازی نظام آماری
۲. افزایش پاسخگویی در نظام آماری
۳. جلب اعتماد عموم مردم و متخصصان به نظام آماری
۴. ارتقای کیفیت آمارهای رسمی نظام آماری

راهبردهای کلان نظام آماری

۱. توسعه نظام جمع‌آوری داده‌ها و تولید آمارهای رسمی با تاکید بر گسترش و استفاده از ظرفیت ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی کشور و به‌کارگیری روش‌ها و منابع داده‌ای نوین

۲. اصلاح و تصویب قوانین و مقررات، تشکیلات و وظایف ارکان نظام آماری، تقویت و توسعه ظرفیت‌های منابع انسانی در حوزه آمار
۳. ایجاد یکپارچگی و تمرکز در توزیع و تخصیص اعتبارات سالیانه فعالیت‌های آماری کشور مبتنی بر مصوبات شورای عالی آمار و ستاد ملی سرشماری ثبتي مبنا
۴. تامین، توسعه و استقرار زیرساخت‌های فناوری در راستای روزآمدسازی نظام آماری با تاکید بر تولید آمارهای ثبتي مبنا و ارتقای بهره‌وری
۵. استقرار نظام مدیریت کیفیت آمارهای رسمی و رعایت استانداردهای آماری
۶. نظام‌مند کردن انتشار آمارهای رسمی در سطح ملی و بین‌المللی
۷. ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری، تقویت ارتباط با ذی‌نفعان آمار و افزایش سرمایه اجتماعی
۸. ساماندهی و توسعه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در فعالیت‌های آماری

۹. توسعه کمی و کیفی ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری

۱۰. نظارت، پایش و ارزیابی مستمر فعالیت‌های آماری نظام آماری کشور در راستای اجرای برنامه ملی آمار

محور اصلاح قوانین، مقررات و تشکیلات نظام آماری

ماده (۴) - به منظور اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با نظام آماری، اصلاح تشکیلات و وظایف ارکان نظام آماری، تقویت و توسعه ظرفیت‌های منابع انسانی:

الف) مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر تا یک سال پس از ابلاغ برنامه با هماهنگی کمیسیون‌های مرتبط در دولت و مجلس شورای اسلامی و ارائه نظرهای اصلاحی، جهت تسهیل و تسریع در تصویب لایحه آمار^۲ در مجلس شورای اسلامی اقدام نماید.

^۲. لایحه آمار کشور در احکام سومین برنامه ملی توسعه آمار کشور در نظر گرفته شد و پس از تصویب در شورای عالی آمار به دولت ارسال گردیده است.

ب) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی حداکثر یکسال پس از ابلاغ برنامه نسبت به تدوین «سند جامع مدیریت سرمایه انسانی نظام آماری کشور» جهت ساماندهی و تقویت واحدهای آماری دستگاه‌های اجرایی، متناسب با نقش و جایگاه آمار در نظام حکمرانی داده کشور و پیشنهاد به شورای عالی آمار اقدام نماید. این سند با تاکید بر راهکارهای جذب و نگهداشت نیروی انسانی، ارتقای شغلی کارکنان و انتخاب مدیران واحدهای آماری دستگاه‌های اجرایی کشور تهیه می‌شود.

تبصره: دستگاه‌های اجرایی مکلفند حداکثر شش ماه پس از تصویب و ابلاغ موضوع بند (ب) توسط شورای عالی آمار، بر اساس ماده ۳۱ قانون مدیریت خدمات کشوری نسبت به پیگیری و اجرای آن از سازمان اداری و استخدامی کشور اقدام نمایند.

ج) پژوهشکده آمار مکلف است متناسب با اهداف و مأموریت‌های خود ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه، پیشنهاد اصلاح ساختار و تشکیلات سازمانی خود را پس از تایید هیئت امنای پژوهشکده برای عملیاتی‌شدن به نهادهای ذی‌ربط ارائه و پیگیری نماید.

د) مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر یک سال پس از ابلاغ برنامه، «چارچوب تدوین نظام جامع آماری دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی» را تدوین و به تصویب شورای عالی آمار برساند.

تبصره: دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی مکلفند پس از ابلاغ چارچوب فوق با راهبری و نظارت مرکز آمار ایران نسبت به تدوین نظام‌نامه آماری دستگاه و بخش خصوصی، حداکثر ظرف مدت دو سال اقدام نمایند.

تذکر: منظور از بخش خصوصی در این ماده، بخش خصوصی دارای کمیته آمار بخشی است.

محور توسعه آمار و استقرار نظام آمارهای ثبتی مبنا

ماده (۵) - توسعه ثبت‌های اداری و آماری و روش‌شناسی

آمارگیری به منظور تامین نیاز آمارهای رسمی کشور:

الف) با هدف روزآمدسازی نظام آماری و تولید آمارهای رسمی با روش ثبتی مبنا، مرکز آمار ایران مکلف است با ریزداده‌های دریافتی از ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی موضوع قانون مدیریت داده‌ها و

اطلاعات ملی، نظام جامع ثبت‌های آماری ایران به‌ویژه سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ را در این برنامه ارتقا دهد و اطلاعات مورد نیاز نظام تصمیم‌سازی کشور را فراهم نماید.

تبصره ۱: تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور موضوع بند «الف» مکلفند بر اساس اعلام نیاز مرکز آمار ایران و تصویب کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک، ریزداده‌های مرتبط با نظام جامع ثبت‌های آماری را به طور مستمر در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

تبصره ۲: کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک مکلف است نیازهای آماری و برنامه‌های عملیاتی اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ را طبق اعلام دبیرخانه ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و نظام آماری کشور، پس از سه ماه از ابلاغ این برنامه و در بازه زمانی مشخص شده و به طور مستمر تامین نماید.

ب) برای سامان‌دهی و یکپارچه‌سازی نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در حوزه کسب و کار کشور بر اساس نظام آماری ثبتی مبنای کسب و کار و به استناد قانون اصلاح مواد ۱، ۶ و ۷ اجرای سیاست‌های کلی اصل

چهل و چهارم قانون اساسی و ماده ۶ قانون بهبود محیط کسب و کار و تصویب اختصاص شناسه ملی به مجوزهای کسب و کارهای کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال دولت مکلف است بر اساس استانداردها و الزامات آماری مرکز آمار ایران در اختصاص دادن «شناسه یکتای مجوز کسب و کار» ویژگی‌های زیر را رعایت کند و ریزداده‌های مورد نیاز مرکز آمار ایران از مجوزهای صادر شده کسب و کارها را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد:

- در تمدید دوره‌ای شناسه یکتای مجوز تا هنگام ابطال کسب و کار، ضروری است همواره از یک شناسه یکتا استفاده شود.
- همه کسب و کارهای کشور مکلف هستند ظرف مدت یک سال در فراخوان وزارت امور اقتصادی و دارایی برای دریافت شناسه یکتای مجوز اقدام نمایند.
- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ساز و کار لازم اعم از تسهیلات و امکانات برای پشتوانه اجرایی عدم دریافت مجوز شناسه یکتای مجوزهای کسب و کارهای کشور را پس از یک سال از ابلاغ برنامه مشخص و اعلام نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر طی مدت شش ماه اول اجرای برنامه، استانداردها و الزامات آماری برای دریافت ریزداده‌های دریافتی مبتنی بر شناسه یکتای کسب و کار را در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار دهد.

ج: مرکز آمار ایران مکلف است بر اساس ریزداده‌های دریافتی از دستگاه‌ها، سازوکار تولید چارچوب آمارگیری به‌هنگام و با پوشش مناسب را دو سال پس از ابلاغ برنامه تهیه و عملیاتی نماید.

تبصره: سازمان امور مالیاتی؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت (مرکز امور اصناف)؛ شرکت پست ج.ا. و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (صندوق‌های تامین اجتماعی) مکلفند داده‌های مرتبط با ساختار چارچوب را با همکاری مرکز آمار تولید و در اختیار این مرکز قرار دهند.

د) به استناد تکلیف قانونی در تبصره ذیل ماده ۵۶ الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و همچنین به منظور ارزیابی بند ۸-۲، سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه علم و فناوری و ارزیابی اهداف سند نقشه علمی کشور:

- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در اظهارنامه‌های مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور، هزینه‌های تحقیق و توسعه اشخاص حقیقی و حقوقی را گنجانده و ریزداده‌های آن را هر ساله در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

- تمامی دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها و عناوین مشابه مکلفند پرسشنامه تحقیق و توسعه مرکز آمار ایران را تکمیل و اطلاعات درخواست شده را هر ساله در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است بر اساس دریافت داده‌های مرتبط با فرآیند تحقیق و توسعه دستگاه‌های مرتبط، اطلاعات متغیرهای تحقیق و توسعه کشور را تولید و اطلاع‌رسانی کند.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است در راستای تحقق بندهای «ب» و «ت» ماده ۱ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، آمارهای مربوط به تغییرات جمعیتی و میزان باروری را هر ساله تا سطح استان و شهرستان تهیه و در اختیار ستاد ملی جمعیت قرار دهد.

تبصره: سازمان ثبت احوال کشور مکلف است آمار موالید اتباع ایرانی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است

آمار موالید اتباع غیر ایرانی را بر اساس بند «ه»، به صورت ماهانه و به تفکیک شهرستان محل اقامت مادر، در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

و) مرکز آمار ایران و دستگاه‌های اجرایی مکلفند در راستای سیاست‌های حوزه زنان و خانواده حسب نیاز معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، آمارهای رسمی مرتبط با جمعیت و خانواده را به تفکیک جنسیت و مناطق شهری و روستایی (عشایر) تولید نمایند.

ز) وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، نظام جامع آمار بلایای طبیعی را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و رعایت استانداردها و قوانین مرتبط طراحی و پس از تصویب در شورای عالی آمار حداکثر تا سه سال پس از ابلاغ برنامه عملیاتی و مستقر کند.

ح) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، نظام جامع آمارهای محیط زیست را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و رعایت استانداردها و قوانین مرتبط طراحی و پس از تصویب در شورای عالی آمار حداکثر تا سه سال پس از ابلاغ برنامه عملیاتی و مستقر کند.

ط) وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران، نظام جامع آمارهای بخش کشاورزی را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و رعایت استانداردها و قوانین مرتبط حداکثر تا دو سال پس از ابلاغ برنامه ایجاد و گزارش آن را به شورای عالی آمار ارائه نماید.

ی) سازمان نقشه‌برداری کشور مکلف است نسبت به تهیه و به‌هنگام‌رسانی نقشه پایه شهرهای کشور (در سطح پارسل و بلوک) و نیز نقشه‌های پوششی کشور بر اساس زمان‌بندی ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنای ۱۴۰۵ اقدام نماید و نقشه‌های تهیه شده را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ک) وزارت راه و شهرسازی مکلف است نقشه رقومی محدوده و حریم شهرهای کشور را در فرمت Shapefile یا مشابه آن، در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ل) وزارت کشور مکلف است محدوده و حریم طرح‌های هادی شهرهای کمتر از ۲۵ هزار نفر را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

م) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مکلف است نسبت به تکمیل نقشه روستاهای کشور (در سطح پارسل و بلوک) اقدام نماید و نقشه روستاهای کشور را به همراه نقشه محدوده و حریم روستاها (نقشه

طرح‌های هادی) در فرمت shapefile یا مشابه آن در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ن) وزارت کشور مکلف است آخرین فهرست عناصر تقسیمات کشوری به همراه کد شناسایی و نقشه تقسیمات کشوری در فرمت shapefile یا متناظر آن که تمامی عناصر تقسیمات کشوری بر روی نقشه مشخص باشد را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد و ابهامات سطوح تقسیماتی به‌ویژه مرزهای استانی (روستاهای مشترک دارای مصوبه بین دو استان) را مرتفع نماید.

تبصره: به منظور اجرای بند «ن» ماده ۵، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظف است نقشه‌های تهیه شده در بند «م» ماده ۵ را در اختیار وزارت کشور نیز قرار دهد.

س) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران) مکلف است نسبت به تکمیل پایگاه ژئوکدهای پستی و پایگاه نشانی مکان محور (GNAF) اقدام نماید و ریزداده‌های مربوط را به همراه نقشه‌های پارسلی در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

تبصره: به منظور اجرای بند «س» ماده ۵، وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظفند نقشه‌های تهیه شده در بندهای

«ک» و «م» ماده ۵ را در اختیار شرکت ملی پست ج.ا.ا. نیز قرار دهند.

ع) وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها) مکلف است تا پایان سال ۱۴۰۳ از طریق شهرداری ها، دهیاری ها و شوراهای اسلامی نسبت به نام گذاری معابر بی نام و تکمیل نام گذاری معابر تمام مکان های شهری و روستایی کشور اقدام نماید.

ف) وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها) مکلف است از طریق شهرداری ها، دهیاری ها و شوراهای اسلامی نسبت به نصب پلاک آبی اماکن شهری و روستایی اقدام نموده و با همکاری شرکت پست ج.ا.ا. نسبت به پلاک کوبی کدپستی (پلاک، برچسب، کد QR) تمام مکان های شهری و روستایی کشور تا پایان سال ۱۴۰۴ اقدام نماید.

تبصره: سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است نسبت به تامین و تخصیص اعتبار مورد نیاز برای اجرای بند «ف» اقدام نماید.

ص) به منظور ایجاد وحدت رویه، حذف موازی کاری، یکپارچه سازی نظام های آمار بخشی و توسعه نظام آمارهای رسمی کشور، کمیته های آمار بخشی به عنوان مرجع قانونی آمار رسمی در زمینه تجمیع و یکپارچه سازی داده های ثبتي مرتبط با اعضای ذیربط می باشند. تمام

اعضای کمیته‌های مذکور، زیرمجموعه‌ها، نهادها و دستگاه‌های اجرایی و موسسات ذیل این کمیته‌ها، موظفند آمارهای ثبتی خود را جهت تجمیع و یکپارچه‌سازی در اختیار دبیرخانه این کمیته‌ها قرار دهند.

ق) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی) مکلف است به‌منظور ساماندهی و یکپارچه‌سازی نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در حوزه آمار رسمی بخش آموزش عالی (دانشجو، هیات علمی، دانش‌آموخته و کارکنان اداری)، ظرف مدت یکسال از ابلاغ این برنامه، نسبت به ساماندهی و دریافت ریزداده‌های آموزش عالی کشور (دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به وزارتین، دانشگاه آزاد اسلامی، موسسات آموزش عالی غیر انتفاعی، موسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به سایر نهادها، حوزه علمیه، جامعه‌المصطفی و ...) اقدام کرده و ریزداده‌های مذکور را در چارچوب مقررات برای اهداف سرشماری نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ در اختیار مرکز آمار ایران و سایر دستگاه‌های متقاضی قرار دهد.

ر) مرکز آمار ایران مکلف است بر اساس «ماده ۶ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار» دو سال پس از ابلاغ برنامه، فرآیند و متولیان تولید

اطلاعات آماری مورد نیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در ایران را تعیین و به تصویب شورای عالی آمار برساند.

تبصره ۱: کمیته آمارهای بخش خصوصی مکلف است با همکاری شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، یک سال پس از ابلاغ برنامه، فهرست عناوین متغیرها و شاخص‌های آماری مورد نیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در ایران را تعیین و پس از تصویب شورای گفتگوی دولت از طریق این شورا به مرکز آمار ایران ابلاغ نماید.

تبصره ۲: دستگاه‌های اجرایی مکلفند اطلاعات آماری مورد نیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در ایران را طبق مصوبات شورای عالی آمار از سال سوم برنامه تولید کنند.

محور محاسبات ملی و شاخص‌های کلان

ماده (۶) - به منظور مقایسه‌پذیری و جمع‌پذیری اطلاعات آماری و ایجاد یکپارچگی در تولید و توسعه شاخص‌های کلان اقتصادی:

الف) تمامی دستگاه‌های اجرایی، موسسات، شرکت‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی مکلفند ریزداده، آمار و اطلاعات مورد نیاز تهیه حساب‌های ملی، منطقه‌ای و شاخص‌های قیمت، نشریات سالنامه آماری کشور و استان، شاخص‌های رصد برنامه‌های توسعه و سیاست‌های کلان در سطح ملی، استانی و شهرستانی و سایر نشریات ادواری آماری را در بازه‌های زمانی مورد نظر در طول برنامه در اختیار مرکز آمار ایران و سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها قرار دهند.

تبصره ۱: وزارت راه و شهرسازی و وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلفند دستورالعمل و زیرساخت لازم برای ثبت تمامی معاملات املاک را در سامانه املاک و مستغلات کشور فراهم نمایند و بهبودهای لازم در سامانه ثبت املاک و مستغلات کشور را بر اساس استانداردهای آماری مرکز آمار ایران و در بازه‌های زمانی مورد نظر در طول برنامه، اعمال کند.

تبصره ۲: گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است دسترسی برخط مرکز آمار ایران به داده‌های اظهارنامه‌های گمرکی را در بازه‌های زمانی مورد نظر در طول برنامه فراهم کند.

تبصره ۳: سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است دسترسی
برخط مرکز آمار ایران به داده‌های اظهارنامه‌های مالیاتی را در
بازه‌های زمانی مورد نظر در طول برنامه فراهم کند.

ب) تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلفند در تهیه سالنامه آماری خود
مفاد «راهنمای تهیه سالنامه آماری دستگاه‌های اجرایی» مصوب شده
در شورای عالی آمار را از سال اول برنامه اجرا نمایند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی مکلفند مغایرت‌های احتمالی
مندرج در سالنامه و نشریات خود را با آمارهای مندرج در سالنامه
آماري کشور و سالنامه‌های آماری استان‌ها مرتفع کنند.

تبصره ۲: تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به گردآوری
آمارهای بین‌المللی در حوزه تخصصی خود اقدام و نسبت به
انتشار آن در سالنامه آماری دستگاه، با عنوان آمارهای بین‌الملل
اقدام کنند.

ج) دستگاه‌های اجرایی مکلفند تهیه حساب‌های اقماری مرتبط با حوزه
خود را در طول سال‌های برنامه، از محل منابع اعتبارات در اختیار، با
رعایت دستورالعمل بین‌المللی و با همکاری و مشارکت مرکز آمار ایران
تهیه نمایند.

د) به منظور حمایت و توسعه یکپارچه شبکه ملی اطلاعات، هوشمندسازی و اقتصاد دیجیتال، تمامی دستگاه‌های اجرایی، کسب و کارها، شرکت‌ها و موسساتی که فعالیت اقتصادی و اجتماعی آن‌ها مبتنی بر سکوها‌های هوشمند و کاربرست فناوری‌های نوظهور است مکلفند تمامی داده‌های تولید شده لازم را با راهبری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، ذیل نظام حکمرانی داده کشور در جهت اندازه‌گیری و پایش سهم زیست بوم اقتصاد دیجیتال از ارزش افزوده کل اقتصاد در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

ه) وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است در خصوص سامانه جامع تجارت، دسترسی کامل به پایگاه داده‌ها و زیرسامانه‌های اطلاعاتی آن را برای مرکز آمار ایران برقرار نماید و همچنین در همکاری با اتاق اصناف ایران داده‌های مورد نیاز از پایانه‌های فروش فروشگاه‌های زنجیره‌ای را برای محاسبات ملی و شاخص‌های قیمت به صورت برخط و مداوم (ماهانه) طبق ویژگی‌های اعلامی، در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

و) وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در

راستای جمع‌آوری اطلاعات مرتبط با محصولات بخش کشاورزی همکاری لازم را با مرکز آمار ایران داشته باشد.

ز) وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با بهره‌گیری از مروجین کشاورزی نسبت به تامین داده‌های محصولات بخش کشاورزی اقدام نماید و همچنین همکاری لازم را برای انجام سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ به عمل آورد.

ح) ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران نظام جامع آمارهای مرتبط با حوزه قاچاق کالا و ارز را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز حداکثر تا پایان سال سوم برنامه تدوین، تصویب و عملیاتی نماید.

ط) به منظور محاسبه موجودی سرمایه به تفکیک رشته فعالیت‌ها، تمامی دستگاه‌های دولتی، شرکت‌های دولتی و سازمان‌های تابعه، همچنین تمامی شرکت‌های بورسی، موظفند در طول سال‌های برنامه (یکی از سال‌ها) اقدام به تجدید ارزیابی خود نموده و اطلاعات آن را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

تبصره : سازمان برنامه و بودجه مکلف است برای اجرای بند «ط» ماده ۶، اعتبارات لازم را در اختیار دستگاهها قرار دهد.

محور فناوری اطلاعات

ماده (۷) - به منظور تامین، توسعه و استقرار زیر ساخت‌های

فناوری در راستای روزآمدسازی نظام آماری و ارتقای

بهره‌وری:

الف) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی بستر لازم را به منظور امکان انتقال امن و با کیفیت داده‌ها (نظیر داده‌های حجیم^۳) مطابق با نیاز مرکز آمار ایران و بر اساس اسناد بالادستی، بر بستر شبکه ملی اطلاعات و استانداردهای مرکز ملی تبادل اطلاعات حداکثر شش ماه پس از ابلاغ برنامه فراهم نماید.

^۳ Batch File

ب) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با استفاده از روش‌ها و فناوری‌های نوظهور، زیرساخت‌های لازم برای تبادل داده‌ها، ریزداده‌ها و اطلاعات آماری مورد نیاز دستگاه اجرایی مسئول تهیه آمار رسمی بر اساس اسناد بالا دستی را به طور مستمر فراهم نماید.

ج) دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادهای اشاره شده در قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مکلفند با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تا پایان سال اول برنامه با استفاده از روش‌ها و فناوری‌های نوظهور، زیرساخت‌های امن منطبق بر توپولوژی اتصال شبکه‌ای مرکز ملی تبادل اطلاعات را برای تبادل داده‌ها، ریزداده‌ها و اطلاعات آماری مورد نیاز مرکز آمار ایران فراهم نمایند.

د) مرکز آمار ایران مکلف است طی سال‌های برنامه مطابق ابلاغیه‌های مراجع امنیتی بالادستی، اقدامات لازم در حوزه امنیت اطلاعات را انجام دهد.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و نظارت شورای عالی فضای مجازی نسبت به به‌هنگام سازی و ارتقای بسترهای ذخیره‌سازی و مرکز داده خود اقدام نموده

و با هدف‌گذاری ذخیره تمام داده‌ها و اطلاعات مرتبط با نظام جامع ثبت‌های آماری ایران به صورت سالانه اقدام نماید.

و) پس از ابلاغ این برنامه، مرکز آمار ایران پیشنهاد عضویت در کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک را به شورای عالی فضای مجازی ارائه نماید.

ز) مرکز آمار ایران مکلف است به صورت مستمر، فیلدهای اطلاعاتی مورد نیاز از ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی را به منظور استفاده در استقرار و توسعه نظام جامع ثبت‌های آماری ایران و سرشماری‌های عمومی مرکز آمار ایران نهایی و به تصویب کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک برساند.

ح) مرکز آمار ایران مکلف است سامانه WebGIS و نرم‌افزارهای مورد نیاز اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و نیز سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ را در زمان مشخص شده توسط ستاد سرشماری تهیه نماید.

محور پژوهش و آموزش آمار

ماده (۸) به منظور یکپارچه سازی نظام برنامه ریزی و سیاست گذاری فعالیت ها و ظرفیت های آموزشی و پژوهشی نظام آماری و تامین نیازهای تحلیلی و پژوهشی تصمیم گیران و ذی نفعان و گسترش تحلیل های کاربردی:

الف) مرکز آموزش مدیریت دولتی مکلف است با همکاری شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور نسبت به سیاست گذاری، هدایت، نظارت و تهیه برنامه های آموزشی کارکنان نظام آماری کشور در حیطه آمار رسمی اقدام نموده و گزارش سالیانه آن را به شورای عالی اداری و شورای عالی آمار ارائه نماید.

تبصره ۱: شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است، برنامه «جامع آموزش و توانمند سازی کارکنان دستگاه های اجرایی» و «ظرفیت سازی، مدیریت دانش و حمایت از پژوهش های حوزه آمار رسمی» و آیین نامه های مربوط را حد اکثر یک سال پس از ابلاغ برنامه، تدوین و ارائه نماید.

تبصره ۲: مرکز آمار ایران مکلف است طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی ویژه نیروی انسانی شاغل در بخش آمار کشور را متناسب با فناوری‌های نوظهور و نیازهای آمارهای رسمی کشور با همکاری نهادهای ذی‌ربط و پژوهشکده‌های مرتبط برگزار کند.

ب) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور بر اساس برنامه و آیین‌نامه‌های موضوع «تبصره ۱» بند «الف» ماده «۸» نسبت به سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت فعالیت‌های آموزشی موسسات آموزش عالی و فعالیت‌های پژوهشی دستگاه‌های اجرایی در حیطه آمار رسمی اقدام نموده و گزارش سالیانه آن را به شورای عالی آمار ارائه نماید.

ج) شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به گسترش شرکت‌های دارای تایید صلاحیت بخش خصوصی به‌ویژه شرکت‌های دانش بنیان در حیطه پژوهش آمار رسمی اقدام نماید.

د) پژوهشکده آمار مکلف است پیش‌بینی‌های شاخص‌های کلان اقتصادی- اجتماعی آمارهای رسمی (تورم، رشد اقتصادی و شاخص‌های

بازار کار و جمعیت) را با همکاری دستگاه‌های اجرایی و در صورت نیاز مراکز علمی و پژوهشی در طول برنامه تولید و ارائه نماید.

تبصره: سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است اعتبارات لازم برای انجام فعالیت‌های عنوان شده در بند «ه» ماده «۸» را در بودجه سنواتی پژوهشکده آمار پیش‌بینی کند.

ه) پژوهشکده آمار مکلف است به منظور استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود و مرتبط در سازمان‌های ملی و بین‌المللی برای ارتقای سطح فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود با موسسات علمی و پژوهشی سایر کشورها و نیز سازمان‌های بین‌المللی معتبر حوزه آمار رسمی، همکاری لازم را داشته باشد. این همکاری باید با رعایت قوانین و هماهنگی کامل با نهادهای ذی‌صلاح کشور صورت پذیرد.

و) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری پژوهشکده آمار و دستگاه‌های اجرایی حداکثر یک سال پس از ابلاغ برنامه، دستورالعمل «ساماندهی و توسعه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در انجام فعالیت‌های آماری» را تهیه و به شورای عالی آمار ارائه نماید.

ز) شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است اقدامات لازم در خصوص ظرفیت‌سازی، حمایت و مدیریت دانش

فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در نظام آماری کشور را در طول برنامه چهارم انجام دهد.

تبصره: دبیرخانه شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم، آیین‌نامه اجرایی برای انجام اقدامات لازم در خصوص این حکم را تهیه و به شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری ارائه نماید.

محور مدیریت کیفیت آمار

ماده (۹) - به منظور پیاده‌سازی نظام مدیریت کیفیت و رعایت استانداردهای آماری و نظارت، پایش و ارزیابی مستمر نظام آماری کشور:

الف) مرکز آمار ایران مکلف است هرساله فهرست آمارهای رسمی و شناسنامه شاخص‌های آمار رسمی را با همکاری دستگاه‌های مربوط تهیه و پس از تصویب کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار اطلاع‌رساند کند. متولیان تولید آمارهای رسمی مکلفند سری زمانی آمارهای ذی‌ربط را در قالب‌های کارا و کاربرپسند در وب‌گاه خود منتشر نموده و همچنین در

اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند. این آمارها باید طبق تقویم انتشار از پیش اعلام شده توسط دستگاه اجرایی مربوط، بر اساس تعاریف و مفاهیم استاندارد مرکز آمار ایران و همچنین تناوب و تفکیک مصوب شده در فهرست ارائه شوند.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است گزارش وضعیت تولید آمارهای مذکور در بند «الف» را سالانه تهیه و به شورای عالی آمار ارائه دهد. (ب) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی حداکثر ظرف مدت یک سال پس از ابلاغ برنامه، اولویت‌ها و برنامه بهبود کیفیت آمارهای رسمی در راستای «چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی ایران» را تدوین و برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی تولیدکننده آمارهای رسمی ابلاغ کند.

(ج) دستگاه‌های اجرایی مکلفند بر اساس برنامه ابلاغ شده طبق بند «ب»، نسبت به بهبود آمارهای رسمی طی سال‌های برنامه اقدام نمایند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی مکلفند گزارش اقدامات انجام شده و مستندات مربوط را بر اساس قالب و زمان‌بندی ابلاغی مرکز آمار ایران به آن مرکز ارسال نمایند.

تبصره ۲: مرکز آمار ایران مکلف است اجرای برنامه‌های بهبود دستگاه‌های اجرایی را سالانه پایش نموده و گزارش آن را به شورای عالی آمار ارائه دهد.

د) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی، حداکثر ظرف مدت یک سال پس از ابلاغ برنامه، بر اساس آسیب‌شناسی اجرای سومین برنامه آمار کشور در حوزه کیفیت آمارهای رسمی، نسبت به بازنگری «آیین‌نامه کیفیت آمارهای رسمی ایران» اقدام کند.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی، سالانه نسبت به بازنگری یا استانداردسازی واژه‌های مرتبط در فهرست آمارهای رسمی و سالنامه آماری کشور اقدام کند.

و) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی در طول برنامه، نسبت به شناسایی و استانداردسازی طبقه‌بندی‌ها و تعاریف مورد نیاز چهار ثبت آماری پایه اقدام کند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی مکلفند در پایگاه‌های داده‌ای خود، استانداردهای ارائه شده در بند «و» این ماده را اعمال کنند.

تبصره ۲: مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی نسبت به تدوین جداول تطبیقی طبقه‌بندی‌های استاندارد مذکور در بند «و» اقدام کند.

محور ارتقای سواد و فرهنگ آماری، تقویت اعتماد عمومی به آمارهای رسمی و گسترش تعاملات ملی و بین‌المللی در حوزه آمار

ماده (۱۰) - به‌منظور گسترش استفاده از ظرفیت دستگاه‌های اجرایی و رسانه‌های جمعی به‌ویژه رسانه ملی در ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری و افزایش سرمایه اجتماعی:

الف) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ سازمان صدا و سیما؛ وزارت آموزش و پرورش؛ سازمان تبلیغات اسلامی؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان‌های تابعه مکلفند در طول برنامه، در حوزه‌های تخصصی خود و به‌منظور همکاری در تهیه و اجرای برنامه‌های فرهنگ‌سازی و ارتقای فرهنگ و سواد آماری، نسبت

به انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با مرکز آمار ایران و تهیه برنامه عملیاتی آن اقدام نمایند.

ب) کمیته افکار عمومی و فرهنگ‌سازی ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی‌مبنا ۱۴۰۵ مکلف است حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ برنامه (به ریاست سازمان صدا و سیما) نسبت به تهیه طرح اطلاع‌رسانی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی‌مبنا ۱۴۰۵، در سطح ملی اقدام کند.

ج) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری تمامی دستگاه‌های اجرایی، در خصوص اجرای برنامه‌های اطلاع‌رسانی و تبلیغات سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی‌مبنا ۱۴۰۵ و سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳، بر اساس طرح تبلیغاتی که تهیه می‌کند، در سطح ملی اقدام نماید.

د) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی، حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ برنامه، نسبت به تهیه طرح «سامان‌دهی اطلاع‌رسانی آمارهای بین‌المللی» اقدام کند.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است نسبت به تهیه و انجام طرح مطالعاتی «تبیین سواد آماری و راهکارهای ارتقای آن» در سال اول برنامه اقدام کند.

و) تمامی دستگاه‌های اجرایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها مکلفند در طول برنامه، با استفاده از انواع شیوه‌های اطلاع‌رسانی و همچنین وب‌گاه دستگاه متبوع، نسبت به اطلاع‌رسانی جامع و موثر آمارهای رسمی حوزه مربوط، در قالب ارائه تحلیل‌های تبیینی، گزارش‌ها، شاخص‌ها و نمودارها اقدام نمایند.

محور اعتبارات

ماده (۱۱) - به منظور ایجاد یکپارچگی و تمرکز در توزیع و تخصیص اعتبارات سالیانه طرح‌ها و فعالیت‌های آماری کشور:

الف) سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است به منظور تامین اعتبار اجرای احکام برنامه نسبت به تعیین ردیف متفرقه «اجرای احکام چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور» اقدام نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است اعتبار مورد نیاز اجرای آن دسته از برنامه‌های عملیاتی این برنامه را که در حوزه وظایف و اولویت دستگاه‌های اجرایی نیست با همکاری دستگاه‌های

اجرایی احصا و به صورت سالانه در ردیف متفرقه بند «الف» به

سازمان برنامه و بودجه کشور پیشنهاد کند.

ب) سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بر اساس مصوبات ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و ستاد ملی سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ نسبت به تقویت و ترمیم اعتبارات ردیف متفرقه ساماندهی آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی اقدام نماید.

تبصره: اعتبارات این ردیف به پیشنهاد دبیرخانه‌های ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ و تایید سازمان برنامه و بودجه کشور (کمیته اعتبارات ستاد سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵) اختصاص یافته و سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بر اساس گزارش مرکز آمار ایران نسبت به تخصیص سالانه اعتبارات مزبور به دستگاه‌های مربوط اقدام نماید.

ج) سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است براساس گزارش‌های ارسالی مرکز آمار ایران در خصوص کسر و عدم تخصیص بودجه جاری سالانه دستگاه‌های اجرایی حداکثر تا سقف ۴ درصد، اقدام لازم به عمل آورد.

سایر

الف) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاه‌های اجرایی رصد و ارزیابی پیشرفت عملکرد این برنامه را در قالب گزارش‌های شش ماهه تهیه و به شورای عالی آمار ارائه کند.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است «کارگروه رصد و ارزیابی نظام آماری کشور» را با عضویت دستگاه‌های اجرایی تشکیل دهد. این کارگروه موظف است پیشرفت عملکرد برنامه را رصد و ارزیابی کرده و بر اساس گزارش‌های عملکرد، آسیب‌ها و چالش‌های نظام آماری را شناسایی نموده و راهکار و برنامه عملیاتی در جهت کاهش یا رفع موانع را پس از تصویب کمیسیون تخصصی به شورای عالی آمار ارائه دهد.